

Inventeringsformulär Medeltida taklag i Västerås stift

Kyrka: Tärna

Län:	Västmanland
Datum:	2016-07-05
Utfört av:	Lisa Skanser och Daniel Eriksson

**Undersökt
Byggnadsdel**

Kommentar:

Långhus	x	25 st takstolar med 1 m cc. 17 st är troligen senmedeltida. 12 st takstolar från öster räknat är återanvända i sin helhet och 5 st längst i väster är takstolar ihopbyggda av äldre delar men de bedöms vara samtida med dem i öster. 8 st i mellersta delen av långhuset är yngre. Det inre remstycket är det enda som är synligt av remstyckena och det liknar det yngre virket som finns i de mellersta takstolarna.
Vapenhus		
Kor	x	Inga medeltida takstolsdelar men huggen taktro finns som kan vara återanvänd senmedeltida.
Sakristia	x	Inga medeltida takstolsdelar men en tidigmedeltida sprättäljd bjälke ligger upplagd där.
Torn	x	Inga medeltida trädelar
Tornryttare		
Klockstapel		
Övrigt:		

Skiss

Kommentar:

	ja	
--	----	--

Material

Kvalitet:

Furu	x	
Gran		
Ek		
Vankant	x	I liten utsträckning
Skarpkant	x	Till övervägande del
Dimensioner:	I princip alla delar är 4 x 5 tum på högkant. Sprättäljda delen är 2,5 x 4 tum (60 x 100 mm).	
Årsringar:		
Kommentarer:		

Ytbearbetning		Kommentar:
Behuggningstyp:	Tvärbilat och slinthugget, en lite diagonalt ställd behuggning. Ett lösfynd av sprättäljd bjälke.	
Skave		
Hyvlat		
Sågat		
Profilering		
Bemålning		

Hopfogning		Kommentar:
Dymling	x	
Spik	x	
Utförande:	Flertalet är raka bladningar sammanhållna med både dymling och spik. Husad knut i förbindningen stödben och nedre hanbjälke. I västra delen där virket utgörs av ett ihopplock av äldre delar saknas dymlingar i hålen och fler spikar förekommer istället i varje förbindning.	

Timmermärkning		Kommentar:
Beskrivning:	Delarna är uppmärkta i västra delen, där virket utgörs av ett ihopplock av äldre delar.	

Trobräddor		Kommentar:
Huggna	x	
Kransågade		
Ramsågade	x	
Klingsågade		
Övrigt, modernt maskinsågat	x	
Skarvning		
Kanter	De huggna och ramsågade är fasade och kantade med yxa	
Dimensioner:	Varierande	
Övrigt:		

Övriga fynd:	En tidigmedeltida, sprättäljd bjälke ligger upplagd på sakristians vind.
---------------------	--

Tolkning:	Den sprättäljda bjälken kan komma från den äldsta kyrkan som lär ha uppförts på 1200-talet enligt kyrkokaraktäristiken. Takstolarna i öster och väster är antingen senmedeltida eller från tidigt 1600-tal. I öster är hela takstolar återanvända medan de i väster består av ett ihopplock av delar som suttit på andra platser i konstruktionen tidigare att döma av urtag och spikhål. Man har troligen byggt ihop takstolar av de delar som gick att återanvända. De mellersta takstolarna är av senare datum och kan ev. ha tillkommit under någon av 1700-talets reparationer eller ombyggnationer. Huggen taktro finns som kan vara återanvänd senmedeltida.
------------------	---

